

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Q. 275. Quid observare debeat Confessarius fatui, surdi, muti, hominis
linguæ peregrinæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

non esse absolvendum, qui antehac admonitus non restituit: quod *Lugo* dicit regulariter esse observandum, nam sicuti voluntariè manens in periculo proximo peccandi non potest absolvi, ita neque hic, meritò enim timetur relapsus, cujus experimentum dedit. Si tamen jam essent circumstantiæ, ex quibus colligetur magis seriò velle & probabiliter facturum, absolvi posset, attamen rectè injungetur, ut priùs ad Communionem non accedat, quàm actualiter restituerit, nisi esset specialis ratio etiam hoc permittendi. *Trident. sess. 25. De Reform. c. 12.* præcipit, ut qui decimas non solvit, aut impedivit, ne solverentur, non absolvatur, nisi plenâ restitutione secutâ: quod tamen plerique cum *Sanch.* in *Decal. l. 2 c. 20. n. 10.* intelligunt, nisi excuset impossibilitas restituendi. Motiva permovendi ad restituendum proponit *Vicem.* totâ parte 2., nam non dimittitur peccatum, nisi restituatur ablatum: nec debet is apud homines timere confessionem, qui vult apud Deum invenire gratiam, quæ temporalibus bonis utique præferenda est. Et quid proderit tacuisse hanc obligationem suam vel hæredibus aliena relinquere? certè ista tantum conferent ad damnationem & ad impediendam quoad cætera Dei benedictionem. Juvat etiam interrogare pœnitentem, quid vellet sibi fieri, si ablata, sibi essent bona fortunæ vel famæ, an non vellet sibi restitui? hinc faciat hoc alteri, quid sibi fieri vellet.

Q. 275. Quid observare debeat Confessarius fatuus, surdi, muti, hominis linguæ peregrinæ. *R. S. 1.*

Qui scitur esse planè fatuus, absolvi non debet, quamvis genuflectat, se accuset, tundat

Tom. VII.

Cccc

pectus,

peccatus, id enim facit, quia vidit & audivit alios
facere: & re ipsa capax non est peccati vel actuum
supernaturalium ad absolutionem prærequi-
torum. Semifatuus est capax peccati, cum ha-
beat libertatem saltem imperfectam, unde
prudenter judicetur, quod hic & nunc habeat
saltem imperfectè actus ad pœnitentiam præ-
requisitos, potest absolvi saltem sub conditio-
ne, ubi dubium est, etiam singulis mensibus, in-
quit *Gob. t. 7. nu. 468*. Ut verò quis credatur
non esse planè fatuus, non sufficit, quod distin-
guat inter status hominum, exhibeat reveren-
tiam clericis, aliqua mandata rectè exequatur,
hæc enim fieri possunt sine libertate & absque
discretionem inter bonum & malum morale.
itaque in hoc consuli debet iudicium pruden-
tum, & si dubium sit, an sit semi- at. planè fa-
tuus, in articulo mortis disponi debet, quan-
tùm potest, ad pœnitentiam, & absolvi sub
conditione.

1872.

§. 2. Qui quandoque delirant, quandoque
sapiunt, possunt tempore lucidi intervalli ab-
solvi, non aliter ac illi, qui semper sapiunt. Quod
in aliquo tantùm objecto delirat, v. g. si se putat
esse Regem, & in reliquis non det signa amen-
tiæ, absolvi potest, quia talis deliratio oriri potest
est aut per species circa hoc objectum tantùm
turbatas vel malè ordinatas, aut per apprehen-
sionem vel desiderium nimis vehemens circa
hoc unicum, atque ita homo talis manebit ca-
pax actuum liberorum circa alia objecta, *Gob.*
n. 469.

1873.

§. 3. Surdaster Confessario ignotus, qui
dire non potest, nisi Confessarius clamet, aut
ita loquatur, ut circumstantes audiant, remitti
debet

debet ad locum separatum : Si autem Confessario nota sit illius innocentia, eò quòd non soleat nisi venialia afferre, audiri potest & absolvi, opus enim non erit talem de aliquo interrogare, & pœnitentia imponi potest ostensis digitis vel Rosario, prout inter ipsos antehac convenerit. Quòd si prudens metus sit, ne afferat materiam mortalem, circa quam interrogari debeat, remitti debet ad alium locum : Et quamvis *Gob. n. 463.* dicat non displicere sibi, si dicatur talem eo ipso, quòd tali loco confiteatur, dare potestatem Confessario loquendi ea, quæ ad absolutionem sunt necessaria, quamvis etiam ab aliis audiantur, tamen hoc non debet universaliter admitti, quia plerique putant se ita confiteri, ut non sit opus interrogari.

§. 4. Si pœnitens sit mutus & non surdus, 1874.
facile juvari potest per interrogationes, quibus per signa respondeat. Si postquam didicit necessaria scitu & creditu fiat surdus & mutus, extra articulum mortis absolvi non potest, nisi scripto vel signis ostendat, quòd doleat : Et si per signa possit significare species peccatorum & numerum, ad hoc tenetur, uti & ad accedendum illum Confessarium, qui præ reliquis ea signa novit, vel per usum cum illo, vel ex relatione domesticorum, *Gob. à n. 476.* Quòd si à nativitate sit surdus & mutus, putant aliqui absolvi non posse, quia non videtur capax actus fidei, cum nihil sciat de revelatione Dei : è contra alii putant posse absolvi, si det signa pœnitentiæ, est enim capax peccati, item agnitionis Dei, vitæ æternæ &c. quæ per signa illi declarari possunt : & ita ex *Tann. testatur Gob. t. 4. nu. 132.* quòd aliquis à nativitate surdus & mutus

etiam mysteria Ss. Trinit. & Incarnationis potuerit signis ostendere, Deo fortè per intellectum perspicaciorem vel magis illuminatum supplente, quod deest in sensibus: ideoque putat *Gob.* talem absolvi potuisse etiam sæpius extra articulum mortis: & consequenter secundum *Lohn.* & *Dian.* p. 5. t. 6. R. 3. obligandus erit semel in anno confiteri, quamvis non posset se accusare de aliquo certo peccato, quod sufficit accessisse eo animo, ut se accuset, cum per hoc sufficienter fateatur se peccasse: potest autem illi pro pœnitentia injungi, ut pœnitentiat, flectat junctis manibus vel expansis brachiis, nam probabile est non requiri ad satisfactionem sacramentalem, ut peragatur intentione complendi Sacramentum, ideoque potest injungi opus, quod postea faciet vel tum facit, *Lohn.*

1875. §. 5. Si quis sit à nativitate surdus, mutus & cœcus, censeri debet velut perpetuò amens, cum non videatur ullo modo edoceri posse sacras, adeoque nullum Sacramentum esse conferendum præterquam Baptismus, *Ter.* *Lohn.* *Gob.* Qui autem post usum rationis vel morbo factus esset surdus, mutus & cœcus vix poterit cognoscere aliquid de absolutioe sibi danda, unde secundum *Lohn.* sola extrema Unctio videtur illi esse danda; sed non vult deo, cur dari non possit etiam Eucharistia per Viatico.

1876. §. 6. Si Confessarius ob imperitiam linguæ non possit percipere mortalia, si commodè remediari potest, remittere debet ad alium peritum linguæ: si autem sine gravi incommodo remediari non possit, & saltem aliquod veniale inter-

lexerit, tum non tantum in articulo mortis aut quando præceptum obligat, sed etiam alio tempore licitè absolvitur, quia in tali casu sufficit integritas formalis, *Sa, Laym. Castrop. Stoz* l. 2. n. 91. Semper autem videtur esse permolestum sæcularibus, si postquam se præpararunt, inauditi remittantur, quando alius linguæ peritus diu aberit, *Gob. t. 7. nu. 485*. Tenetur tamen talis pœnitens mortalia non inteliecta suo tempore confiteri alteri intelligenti, & ideo jam posset omnino de illis tacere, si certò sciret Confessarium hunc non intellecturum quoad speciem. Quòd si sola venialia habeat, potest accedere Confessarium semiperitum linguæ, relicto perito, *Gob.*

§. 7. Si quis sciat linguam principalem, v. 1877. g. Germanicam, quamvis non intelligat aliquas dialectos seu modos loquendi alterius linguæ subordinatæ, v. g. Westphalicæ, *Gob. n. 486*. dicit, quòd licitè se exponat pro audiendis Westphalorum confessionibus: sed ubi necessitas nulla est, videtur dicendum, quòd teneatur priùs intelligere tales modos loquendi, vel saltem in confessione petere explicationem aut circumlocutionem, alioquin sine justa causa negligit integritatem materialem.

Q. 276. Quid observare debeat Confessarius pœnitentis generaliter confitentis, vel antehac malè confessi. *u. §. 1.* Aliqui ideo confitentur generaliter, quia hætenus sæpe soliti sunt confiteri sacrilegè vel sine examine, dolore aut proposito, vel quia putant se aliqua mortalia nunquam esse confessos, quæ qualia sint, nesciunt: & isti omnes per ordinem præceptorum Decalogi & Ecclesiæ examinandi sunt, sicuti si nunquam